

MŐRSZKA KRAJINA

Versztveni, politicsni i
kulturni tjednik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Szhája vszako nedelo. Naprej placilo: 1/2 leta 24. 1/4 12., meszecsno 4., V zvu- szstvo 70., V Ameriko 80 Dinare za edno leto.	Megjelénik minden vásár- nap. Előfizetési ára: 1/2 évre 24., 1/4 évre 12., 1 hónapra 4., Külföldre 70., Amerikába 80 Dinár évente.	Reditelszto i opravnistvo Szerkesztőség és Kiadóhivatal MÁRKISEVCI p. M. SÓPOTA Rok piszi sze eszi posilajo i sze ne vrnejo. — Kéziratok ideküld- dendők s nem adatnak vissza.	Cejna inseratov za □ cm: Izjave, poszlano, odprta pisz- ma 150., redén veliki 1—, máli oglasz 0-70 Din. i dávek. Pri vecskrat popuszt.	Hirdetési árak négyzött cm- ként: Nyiltér és hasonlók 150., rendes hirdetés 1—, Apró hirdetés 0-70 Din. és az illeték. Többszörinél engedm
--	--	---	--	--

Nase ceszté

v Prejknurji, nameszto toga, ka bi sz rédnim popravilom kém-bougse pouzstale, szo od dnéva do dnéva szlabejse, nevarnejse. Jedino szredsztvo, za pomouss zadúsenoga versztvenoga i trgouvszkoga nasega szlá lisa je tüdi zanemárjeno, nejga ki bi sze brigao zanyou. Zseleznice nemamo, tam i tá, kama nász pela ta szlobodna pout, i dokécs sze tá nezgotovi, je — kak je viditi — ceszté tüdi nej vrejdu poprávlati. Ali mogoucse sze na kuluk csáka, gda sze sz „velkov mocsjou“ zacsne to isztinszko delo? No, té do pa ceszté escse szlabejse, ár priszilna dúznsoszt je nej hvále vrejdna.

Nikoga nescsemo kriviti, prizadeti faktori szí pa lehko na tom premislávajo, ár ka je isztina je isztina. Kak szí moremo predstávlati poti do versztvenoga naprejdejnya, gde menkajo vsza tiszta dobra szredsztva, stera pripomorejo národ do bougsega i falejsega obracsája, ki szo tak konsumentí kak producentí vugodnoszt. I ka té vugodnosztí rávnocs mí Prejknurci moremo sztrádati, poglednimo koinastécs, sze nam potrdúje nase vcaganye. Z gramicami szmo oviti, kakedno v klado djáni, to edno najfalejse obracsájno szredsztvo, zseleznicó nemamo i dokécs tou nemamo, sze nam niti postene ceszté nevoucsisjo v tiszte krajé, kama bi escse vohoud meli.

Ámbár szlaboszt nasi cejst zse od dokoncsétka bojoe dobro poznamo, dönok bi pa nej vervali tiszte zádnye dogoudke, ki szo sze za volo na nikoj idejnya nasi cejst sz ráznimi nasími vértami i trgovcami godíla, csi nej od verodosztójni lídi csüli i bi sze nej tüdi o isztini szami zavúsalí.

Nej dalecs od nase male presztóice, po isztini povejdano v Murški Soboti, sze je t. m. 27. ga zgoudilo, ka je eden fourar sz ednim konyom blágo pelao, i — pisí, — na vélkoj ceszti, na té kraj Ledave, — vojzno. Edno prejdnye kolou nyemi je do náradi notri szpadnolo i csi bi nej rávnocs dvá mocsniva moska prouti prisla i ga znavoule zmogla, bi mogao sztáti tam — mogoucse — poudnéva. Ali tou edno szrecso pa límá cslovek na vélkoj ceszti — csi je rávnocs bozsna — ka sze vecs lídi obrné i pomeszrecsenca zmorejo.

Ali najvéksa szramouta je pa zse ceszta v Petájnci, sz-té i onkraj brouda. Najvéksega obracsája pout, stera sze vecs núca v ednom tjedni, kak pa Deklezsovszki mouszt v-polovici leta. Ali vídi tou ceszto gda med goszpoudi, kí dúznsoszt bi bila za tou ceszto szkrb nosziti? Nej je mogoucse tou nej na pamet vzéti, csi zse szamo za miligramm csúta mámo vu réd-

noszti. Pa csi sze zse na vídi, na pamet ne vzeme, sze csüli more sztaranye tiszti neszrecsni, kí szo sze na Leopoldovo szenye idoucsi i tüdi zse predisztim zvrnoli sz-vozami i szpokvárili blágo, zlomili roké, na onkraj brouda, v Voglervoj grabi V Móri je broud, na dvá kraja bi pa ládje trbelo za prevázdszanye poutni lídi fourarov, tak bi te nej trbelo csakati na kuluk, kí je jedíni, od steroga sze resenyé csáka i pobougssanye nasi cejst

A háborutól

agyon igazott néptömegeken való segítés volna minden államférfiúnak legfőbb kötelessége úgy, hogy azt gazdaságilag jobb helyzetbe juttassa, mely egyuttal erkölcsi kialakulását is maga után vonná. Tagadhatatlanul az állam javára, melynek javáért dolgozni minden államférfiú legfőbb kötelessége. Ezt természetesen oly gyors iramban kellene megvalósítani, amely fokozatosan, de biztosan tette azt fonkre — apránkénti marásával — a háboru átkozott elhuzódottsága.

A háboru befejeződött, jobban mondva szünetel. Korántsem hittük azonban, hogy ahelyett, hogy a népen, aki javarésze a háboru koldusa, segitsek, már azok, akik a háboruba belekényszerítették, belöle még ma is könnyed játékot üznek. Nincs sziv, nincs akarat ahoz, hogy ezen öt év alatt oly titáni munkát végezzenek a közjavára, mint amely rombolást vitettek véghez a háborus öt év alatt — a nép kárára. Ma épp úgy nem tölti be lelki világukat az emberiség iránti jóakarát — mint akkor nem. Ma épp oly kevésbé fektetnek sulyt népérdekre — mint akkor. Csak mennak előre azon sötét utjokon, melyen a közönséges halandó a végromlásba, a népeket irányító kapitalizmus pedig boldoguláshoz juthat.

Miként a nagy világégés előtt, úgy azalatt, de azután is a nép bőrén élösködtek azok a hatalmasok, kik, mint akkor, úgy ma is, hatalmuknál fogva, irányítói a tömegeknek, ma is a helyett hogy a függöben lévő kérdéseket mielőbb rendeznék, passzióznak használják fel az alkalmat, amikor kéjelegnek más pénzén és más kárán. Így csak fegyverszünet lehet s nem béke, mely alkalom inkább időnyerésnek tekinthető az újabb fegyverkezésre, munició pótlására, sehogy sem pedig állandó béke kovácsolásának. Vagy lehet-e számítani, hogy népérdekü munka folya akkor, amikor magyar mágnás — mint régen is — otthoni birtoka jövedelmével külföldön adja a gavallért, ma is úgy párbajoz magyar miniszter s azért kap államfogházat egy magyar gróf, mint régen, mikor a háborus beteg állam sokkal több kívánni valót hagy maga után. Vagy lehet-e gondolni arra, hogy tényleg a mi hatalmasaink egyuttal a tartós béke kovácsai is, mikor Amerika óriási, negyven millió dolláros hadi-repülőgépet, Anglia hadihajókat készített s Jugoszlávia há-

tomszáz millós frankos francia kölcsönből már is százezer modern puskát szállítottatott s amikor a nagy német birodalmat koldusbotra juttatás terveivel a revancs gondolatára serkentik. Így nincs segítve a népen, amely pedig alig várja, hogy hasznos munkával a háborunak még az emlékét is irtsák ki, felejtessék el vele. Ez pedig csak úgy lehetséges, ha sok konferenciázás megszünik, a sok adóemésztő bizottság gyors tempóban befejezi munkáját s áttérünk a hasznos termelő munkára, gazdasági helyzetünk fellendítésére.

Másként nem, csak így remélhetjük sorsunk jobbra fordulását. S ha egyszer a háboru réme elmullik, az emberiség pedig látja a javáért folyó munkát, az igazi munkakedvtől áthatottan, az is csak hasznára lehet saját jövőjének megalapozásában — a haza javára.

Štev. 8222/1. 1923.

Izčrpanje izseljeniške kvote.

Glasom razpisa ministrstva socijalne politike v Beogradu, izseljenički odsek br. 4078 z dne 16. 11. 1923, je letošnja kvota izseljencev, dovoljena od vlade Zjedinjenih držav Severo-Ameriških za našo državo (6426 oseb) izčrpana. Prosilcem, kojih prošnje radi izčrpane kvote niso bile od ministrstva socijalne politike ugodno rešene, bodo vrnjeni vsi dokumenti. Sprejemanje novih prošenj za izselitev v Zjedinjene države Severo-Ameriške bode pravočasno razglašeno v novinah.

Še vedno pa se bodo sprejemale sledeče prošnje:

1. Prošnje za običajne potne liste onih oseb, koje potujejo v Zjedinjene države Severo-Ameriške na kratek poset (6 mesecev) po trgovskih ali po kakih drugih privatnih poslih, kar pa mora prosilec verodostojno dokazati;

2. Prošnje dece ameriških državljanov pod 18 let;

3. Prošnje oseb, ki so rojene v inozemstvu (zlasti v Zjed. državah Ameriških), kar je treba dokazati;

4. Prošnje oseb, ki se v smislu useljeniškega zakona Zjedinjenih držav Severo-Ameriških od leta 1917 in novele k temu zakonu od leta 1921 (Restriction act) puščajo v Zjedinjene države Severo-Ameriške tudi preko letne izseljeniške kvote, ako je ta že izčrpana, mesečno pa ne več ko 20% letne kvote (t. j. 1285 (to so: a) povratniki, ki so že naseljeni v Zjed. državah Ameriških in se vračajo tja po kratkem posetu v naši državi (v roku 6 mesecev, računano v to odpotovanje iz Amerike in povratek tja); b) profesionalni t. j. po poklicu igralci, umetniki, predavatelji, pevci, bolničarke, ki posedujejo diplomo kake bolničarske šole ali bolnice, dojiilje, svečeniki, kojegakoli veroizpovedanja, profesorji srednjih šol in seminarjev,

tujci pripadajoči kakemu liberalnemu poklicu in tujci zaposleni kot domača služinčad, t. j. kot služkinja, ali kuharica i tako dalje ne pa n. pr. sobarica.

Ministarstvo socijalne politike je obenem odredilo, da strankam-izseljencem v tem letu ni dovoljeno, obrniti se radi odobrenja izselitve posredno ali neposredno na izseljeniški odsek imenovanega ministarstva v Beogradu, ker je to z ozirom na izčrpano kvoto popolnoma brezpredmetno.

Frank valutára tér át Ausztria.

Ezüst pénzt veretnek Bécsben.

Bécsből jelentik: Kienböck pénzügyminiszter egyik néhány hét előtti beszédében burkolt célzást tett egy új osztrák valuta bevezetésére vonatkozólag. Azóta nemcsak a bécsi, de a külföldi sajtó is állandóan találgatásokba bocsátkozik az új valuta értékére és bevezetésének módozataira nézve. Erre vonatkozóan most a bécsi pénzügyminiszteriumhoz közelálló helyről a következő részletek kerültek nyilvánosságra:

Az osztrák kormány legközelebb megkezdi az új ezüstpénz verését. Az új ezüstérmék névértéke 10.000 osztrák korona lesz. Ez az új ezüst 10.000 koronás lesz az új valuta alapértéke úgy, hogy az áttérés fokozatos lesz. Az új ezüstpénz neve minden valószínűség szerint osztrák frank lesz. Mielőtt az új 10.000-est a kormány kibocsátja, Zürichben 20 százalékkal emelni fogják az osztrák korona árfolyamát. Jelenleg ugyanis az osztrák korona kurzusa Zürichben olyan, hogy egy svájci frank körülbelül 12.000 osztrák koronának felel meg. Az osztrák korona 20 százalékos emelkedése után a kibocsátandó 10.000 koronás árfolyama megfelelne 1 svájci franknak és az osztrák kormány az áttérésre törekednie, hogy az új osztrák frank kurzusát ezen a nívón megtartsa. Szakértők véleménye szerint ez nem kerül nagy nehézségbe úgy, hogy az osztrák kormány fokozatosan áttérhet majd a svájci frankkal egyenlő értékű osztrák frank bevezetésére.

A devalváció így nem egyik napról a másikra történne, hanem burkolt formába, minden zökkenés nélkül menne végbe.

Az osztrák kormány a valutareformmal kapcsolatban a bankokat és részvénytársaságokat is átértékelésre akarja kényszeríteni és ebből a célból törvényjavaslatot készít elő. Az osztrák részvénytársaságok már az új év elején a 10.000 kor. alapegységre fognak áttérni és alaptőkéjüket, vagyonukat is így fogják feltüntetni. Ennek az átértékelésnek természetesen az osztalék-politikára nézve is következménye lesz. Az osztrák kormány a valutareformot megelőző átértékelési törvényvel azt akarja elérni, hogy a bankok és egyéb részvénytársaságok az új alapegységet átvigyük a köztudatba úgy, hogy a kicserélés zavartalanul menjen végbe.

Titokzatos magyar aranyszállítmány a szalzburgi pályaudvaron.

Állítólag harminchat láda aranyeműt vittek ki Budapestről Németországba.

Bécsből jelentik: A Der Abend című bécsi lap a következő valószínűtlennek hangzó szalzburgi jelentést közli:

November 17-én egy harminchat ládából álló, Budapesten feladott szállítmány robogott át a szalzburgi pályaudvaron. A ládákat, amelyek aranyeműt tartalmaztak, tovább vitték Németország felé. A szállítmányt a budapesti olasz követség egyik tagja és több magyar politikus kísérte, akik majdnem valamennyien a Habsburg-párthoz tartoznak és akik között ott volt Popovits Sándor és Gratz Gusztáv is. Az aranyszállítmány rendeltetése nem volt bizonyossággal megállapítható. Ugy híriik, hogy egy jóvátételi számlára történendő magyar fizetésről van szó, míg másfelől makacsul azt állítják, hogy az aranyeművel megrakott ládákat Zita királynénak küldték Spanyolországba.

GLASZI. — HIREK.

— Francuszkó posztojilo Jugoszláviji je t. m. 24 v szenáti (parlament) odobreno. Tak dobi nasa drzsáva 300 milijonov francoski frankov, z steroga sze najprve 100 jezero moderni püks küpi, osztánek sze pa ponüca za drüge drzsávne investácije.

— Razpád Nemcsije glászijo Anglezsi. „Times“ pise, ka je vecs kak gvüšno razpád Nemcsije; — pise dale „Times“ — dogoudki szrejdyne Europe sze dnesz v Nemcsiji odigrávajo. Nemcsija ned za volo toga razpádnola, ár Bajorszka i Szászka drzséla sze scsé odrgrnoti od nyé, nego záto, ár je vérsztveno vnicsena.

— Prejkmurje pod novim kath. püspekom. Kath. cérkvi vísesnya oblászt je doszehmao v-Szoimbat-hely-i bíla, pod voditelsztvom püspeka gr. Mikeša. Pod odrédbi szv. Sztola szo pa vsze nase kath. cérkvi, z zacsétkom 1. dec. 1923., pod Mariborszko püspekijo podvrzene.

Nouvi lizst v Prejkmurji. Prijali szmo 1 broi nouve izdáje tjednika „Istina“. Za lastnika toga lizsta je podpizani Király József Gornji Lakoski kresmár i trgouvec, kak glávni i podgovoren reditel pa, nam poznáni Halász — Pápics Lajos novinár, porocseválec Bácsmegeyi Napló-ja. Lizst sz-hája v-dvema jezikom i tou v ogrszkom i v slovensčini vszako nedelo v Dolnyi Lendavi. Sztem lizstom, ki je politicsen tjednik radikálne partáje, zdaj zse 5 politicsni 1 verszki lizst (ev. mámo. Ne 90-000 prebiválcov sészt lizstov, i nam dönok „nikáki“ zaosztányenoszt vüpajo ocsitati. Gde sze tou má escse pokázati v Jugoszláviji?

— Trgovinszka pogodba z Magyarszkov. Na predlog vogrszke vláde, naj kemprve zacsneje pogájanye za szklenjenyé trgouvszkoza kontrakta med Jugoszlávijo i Magyarszkov drzsávov, je nasa vláda odgovorila, da je pripravna sztopiti v pogájanya, ali szamo té, csi de zse szklenyena trg-pogodba z Ausztrijov.

— V Angliskom szo sze tüdi zacséle odebéranya borbe, steri vrelaszt je niedna doszedásnya borba nej doszégnoła. Tri velke partáje sztojijo prouti edna ovoj i tou szo: konzervativna, liberálna i delavszka.

Az új illetéktörvény.

II.

Ha a részvénytőke részletekben fizetendő ideiglenes nyugtáira, ezen nyugták után illeték nem fizetendő, de az összérték utáni illetéket 30 nap alatt, amely attól a naptól számítódik, amelyen az első részlet volt fizetendő — teljes összegében való kiegyenlítés. A részvényjegyzés kezdetének napját minden társulatnak az illetékes pénzügyigazgatóságnál be kell jelentenie, különben 2000—10.000 dinárig terjedhető pénzbüntetéssel sújtatik.

A részvényeket a taksa befizetése alkalmával felül kell bélyegeztetni, mert ha később ilyen felül nem bélyegzett részvényeket találnak, a társulatot megbüntetik úgy, mintha a taksát le sem fizette volna.

Dividendák és tantiemek után 1% illeték fizetendő és pedig a kifizetett összérték után.

Ha valamely társulat engedélyt kap arra nézve, hogy működését az alapszabályokban megállapított határidőn túl is folytathatja, úgy ez a társulat újból tartozik az ezen díjjegyzékben megállapított összes illetéket fizetni. Ugyanezen taksák alá esnek a külföldi vállalatok is, de úgy, hogy a külföldi pénzügyintézeteknél a taxa fizetés alapjául legalább 10 millió dinár alaptőke kimutatandó.

Ahol nincsen a teljesítés határideje külön megállapítva, ott az 15 napot tesz ki.

Amely társulat nem jár el az itt körülírt szabályok alapján és az előirt határidőkben, az a

rendes illeték háromszorosát tartozik büntetés fejében fizetni.

Díj. 12. Az adásvételi szerződések után

1. ingó dolog eladásánál 2%
2. ingatlan eladásoknál 6%

Ingatlan eladásoknál becsértékül veendő, vagy az eladás pillanatában való forgalmi érték, vagy a vételár, vagy a minimális érték és pedig ezen értékek közül a legnagyobb ingó vagyont eladásoknál a vételár, mindkét esetben természetesen a mellékszolgáltatások és kötelezettségek figyelembe vételével. A vételárhoz hozzáütendők az adósságok is, amelyeket a vevő magára vállal és minden teher, amely a tulajdonos teljes használati jogát korlátozza. De ha a vételár kamatokkal együtt fizetendő a fizetett kamatok a becsértékhez nem üthetők. Minden szerződésben a vételár mellett a forgalmi érték is kitüntetendő, amely szerződésben az kitüntetve nincs, ott a vételár tekintetik annak. Ha a hatóságok, amelyek előtt ezek a szerződések bármilyen célból megfordulnak, kételkednek a forgalmi érték valódiságában kötelesek a községi előljárásságtól a forgalmi értékekre nézve jelentéseket bekérni és ezen jelentések figyelembe vételével az illetéket kiszabni. Az előljárásságok tartoznak ezen jelentéseket a bíróságnak és egy tanács tag aláírásával legkésőbb 10 nap alatt beküldeni és ha a jelentés hamis adatokat tartalmazna, a büntetőtörvény megfelelő szakaszainak alkalmazásán kívül még 500—2000 dinárig

terjedhető pénzbüntetéssel is sújtatnak. Ha a 10 napi határidőt be nem tartják 100—500 dinárig terjed a pénzbüntetés. Ha akár a hatóság, akár a fél a becsléssel nincs megelégedve, a bizottság helyszíni becslést követelhet. A bizottság tagjai a pénzügyigazgató, az állami mérnök és a községi képviselőtestület bírója vagy más tagja. Az utóbbiak az érdekelt fél jelöli ki. Ha a helyszíni becslés eredményeként megállapíttatik, hogy a forgalmi érték 20%-al meghaladja a bejelentett, illetve bevallott becsértéket, akkor úgy a vevő, mint az eladó megfizetik a különbözet után az egyszeres illetéket és büntetés fejében még ennek háromszorosát is, ugyszintén a helyszíni becslés költségeit. Ha a különbözet az értékelés körül 10—20% között mozog, akkor a vevő és eladó csak az egyszeres illetéket fogja fizetni és a becslés költségeit, 10% alól csak az egyszeres illetéket fizeti a becslés költségei az államot terhelik. Ha ingatlan vételénél a vevő az állam vagy valamely más önkormányzati test, az utóbbinál azonban csak akkor, ha az önkormányzatot az állam nevében és az állam javára végzi — a fenti illetéket csak a felét fizeti, ha pedig az állam eladja ingóságait vagy produktumait, akkor ez a taksa nem fizetendő.

Ezen díjak Horvátország Szlavonország Bánát, Bácska, Baranya területén, továbbá Szlovéniában, Dalmáciában és Hercegovinában érvényesek, illetve fizetendők.

(Folyt. köv.)

— **Nasešzvinje za Magjarszko.** Budapestinszki listi piševje, ka szo vogrszke fabrike za szalámi naproszile vogrszko vládo naj dovolí 400 vagou nov szvinje pripelati z Jugoszlavije.

— **Sever Božidar,** velko vlogo igrajuoci bivši D. Lendavszki »polgármester« je z vouze z Budapesta odpüscenti, gde je za volo spijonsztva aretirani i zaprejtii bito vecs kak edno leto. Tam szo ga zse ednouk tüdi na smrt oszoudili.

— **Izjava.** V šte. 37 »Mörszka Krajine« z dne 16. septembra 1923 je bil prijavljen članek »Klekl nove lazsi«, v katerem je bil gospod poslanec Jožef Klekl grdo napaden in zasmehovan, da vedno laže, da prijavlja samo laži v časopisu »Novinah«, da hodi v Beograd samo po dijete, da ne ve, kaj se godi v Beogradu, niti kaj se godi v Prekmurju da zagovarja tolovajstva in zakriva kuluk in da je kuluk gospod poslanec Klekl potrdil. Očitajo se v članku še razne druge neresnične stvari in se ga neopravičeno zasmehuje. Podpisani urednik »M. Krajine« Štefan Kühar, izjavljam, da je vsebina celega članka neresnična, da je Mörszka Krajina v navedenem članku gospoda poslanca Jožefa Klekla neopravičeno žalila, pa je bila vsebina članka izmišljena in da se zamore gospodu poslancu ničesar takega očitati. Podpisani se vsled tega zahvaljujem, da je gospod poslanec to žalitev odpustil in umaknil svojo tožbo radi žaljenja časti. Markiševci, dne 30. XI. 1923. Štefan Kühar mp.

— **Slinavka in parkljevka tudi v Medjimurju.** Radi te kuge je kotarska oblast v Čakovcu prepovedala izvažati iz Medjimurja živo parkljarije (govedo, ovce, koze svinje. Tudi sejni za parkljarije so tam prepovedani.)

— **V mourili szo ga tolvaji.** V Čentibszkom lougi szo vmorjenoga najšli Fehér Vendel vértá z Čentibe. Fehér Vendel je v tom lougi drva me szkla-jene, napamet je pa vzeo, ka nyemi drva krádnejo, zatou je odo drva sztrázsit da naj touvaja zgrábi. Eden dén je pa Fehéra nej bilou domou, na drúgi dén ga nyegva drúzsina iszkat idejo v loug, gde szo ga tüdi najšli, ali zse mrtvoga. Preiszkáva je zagotovila, ka je Fehér z pükse v glavou sztrelieni, stero ga je taki bujlo. Szumli sze, ka szo Fehéra tolvaji drv mogli bujti. Obtercslivi vzroki szo zsandáre priszilili, da szo aretirali Vida Mihály z Čentibe, ki pa mocsno taji, da bi on fáil meo v-moriszvti Fehéra.

— **Tüzek.** Folyó hó 15-én este 7 órakor ismeretlen körülmények közötti kigyuladt Farics N. murskasobotai gazda udvarán összerakott tegeriszár s csak a hirtelen ott termett szomszédoknak köszönhető, hogy nagyobb kár nem történt. — Folyó hó 18-án a krajnai Szocsics Kálmán-féle korcsmában több legény idogálás közben veszedni kezdett Szocsicsal, kiket a végén megkellett szidnia és kizavarni a korcsmából. A hogy ez megtörtént, rövidre rá már egett a korcsmáros szalmakazalja. Gyanu a legényekre irányul, kik közül egyet lezártak. A kár ca 5000 dinár.

— **Az első hó.** Folyó hó 20-áról 21-ére virradó éjjel nálunk is befehérítette a tájat Prekmurjében. Már-már azt hittük, a sok jóslás beteljesedik (nem lesz tél, mert a rókáknak még nincs meg a téli bundájuk) s nem lesz tél. Csakhogy ez a hamarosan olvadásnak indult és még nagyobb locspoccsot előidéző hó a nagy nedvesség miatt már is rohadásnak idült, a buja vetésnek még nagyobb hátrányára van. A vetések mai állása kétségbeejtő, de reméljük a legjobbat.

— **Katonaszókevények amnesztiája.** 1923. okt. 21-éről S. 9211. szám alatt kelt rendelettel elengedtek és elfelejtődtek mindazon büncselekmények, melyek az önkényü eltávozással, szökéssel és összebeszélst szökéssel a hadsereg kötelékéből altisztak, káplárok és sorkatonák részéről 1922. június 8-tól 1923. okt. 21-ig követettek el, ha önkéntesen jönnek vissza és jelentkeznek a felettes katonai vagy polgári hatóságuknál 1924 január 21-ig bezárólag.

— **Szaj- és köröm-fajás Muraközben.** Ezen járvány miatt a čakoveci járási főnökség betiltotta a hasított patáju állatok (szarvasmarha, kecske, juh, sertés) Muraközből való kiszállítását. Ugy-szintén betiltatott ezen állatok részére a vásárok megtartása is.

— **A kimerült kivándorlási kvóta.** A miniszterium leirata értelmében az ideai kivándorlási kvóta, az Egyesült Államoktól 6426 személyre lett engedélyezve, betelt. Kérvényezők, kiknek kérvénye nem intéztetett el kedvezően, irataikat visszakapják. Új kérvények elfogadása a megfelelő időben közzé tétetnek. Mégis elfogadják a következő kérvényeket: 1. Alkalmi utlevelekre vonatkozóan családi vagy magán kereskedelmi ügyben 6 hónapi érvényességgel. 2. Amerikai honpolgárok 18 éven aluli gyermekei, 3. Külföldön, különösen az Egyesült Államokban született igazolt kérvénye. 4. Az Egyesült Államok külföldre vonatkozó 1921. évi törvény és novellája értelmében a kvótán felül, ha rövid itt tartózkodásuk után vissza akarnak térni az Egyesült Államokba. Vagy lelkészek, tanárok, vagy idegen alattvalók, ha azok szakácsnők, szolgák stb. Egyben a leirat szerint senki ne költsékezen hiába sem közvetlenül, sem más által, mert utlevelet senkinek nem adnak, tekintettel a kimerült kvótára.

— **Meghalt Hodoscsek Mihály.** Mint őszinte részvétellel értesülünk, Hodoscsek Mihály bakovci vendéglős és birtokos november hó 22-én meghalt. Vele Prekmurje egy tipikus alakja szállt sirba. Tán mindenki ismerte az öregot ezen a vidéken, a melynek korábbi követválasztási küzdelmeiben nagy szerepet játszott. A függetlenségi eszméknek volt híres kortese s ezt a mesterséget igen is értette. Nagy családja és kiterjedt baráti köre gyászolja Hodoscsek Mihályt, aki pár hónapi betegeskedés után végre örök pihenőre tért. Temetése nagy részvétellel november 24-én délután ment végbe. Koporsója felett Kovács István esperes és Luthár Ádám battyándi ág. ev. lelkész mondtak megható bucsubeszédet.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon nemesszívű emberbarátoknak, kik pénzbeli és természetbeni szeretet adományokkal, díjtalanul vagy kedvezményes áron rendelkezéseimre bocsátott munkájukkal és tevékenységükkel lehetővé tették, hogy Istenben boldogult férjemet tisztességesen eltemethessem és szomorú helyzetemben segítségemre voltak, ez uton mondok, kis árvám nevében is, hálás köszönetet. Az igazságos Isten fizesse meg jószágukat. Özv. Rózsa Kálmánné.

— **Rózsa Kálmán temetési költségére s a hátrahagyott özvegy és árva felsegítésére a következők adakoztak:** Egy ismeretlen emberbarát 200 dinár, Hartner Géza, Kredtini Závod, Muraszombati Takarékpénztár, dr. Pintér Miklós 100—100 dinár, Benkó József, Kirbisch Ferencz, Nemezc Jánosné, dr. Skrilicz Mihály, dr. Sömen Lajos, Slavenska Banka, dr. Vesnik Slavko, Zsálik Vincze 50—50 dinár, dr. Bölc Gyula 40 dinár, Kardos Józsefné, Kemény Mór, Osterer Károly, Szelepecz János 30—30 dinár, özv. Árvai Henrikné, Berger Béláné, dr. Czifrák János, Csácsinovic Imréné, Dittrich Gusztáv, Fürst Ödön, Kohn Samu, Kühár Isván (Markisevci), Mezarics Istvánné, Nádai Józsefné, Pollák József, Ratkó Tivadar, dr. Skerlák Aladár, Trautmann Sándor, dr. Vályi Sándor Vucskics János 20—20 dinár, Legenstein Géza 15 dinár, Adanits János, dr. Bratina Ferenczné, Boros Benő, Czvetko Lajos Csizsár Lajos, Czipott József, Csácsinovic Imre, Donko Konrád, Debelák Mátyás, Dobrai János, dr. Geiger Arthur, dr. Glancsik József, Gyürek István, Halmos Jenő, Hahn Izidor, Heimer Samu, Heimer Oszkár, Horváth József, Kücsán Iván, Ligeti Antal, Lázár Jánosné, N. N., Perkó alezredes, Preisz Adolf, Pollák Samu, Péterka János, özv. Ribaritsné, Turk József 1—10 dinár, Benkó Lajos, Braun Alajos, Hirschl Lipót, Kovacsics Antal Loncsár Mihály, Nemes Miklós, N. N., Trautman Muki 5—5 dinár, Matus Alajos 3 dinár, Pálfi Mária 2½ dinár, Vörös Anna 2 dinár, összesen 1822 dinár 50 para. Antauer József 8 drb viaszgyertyát, Czvetics József női ruhaszövetet, Czipott József koszoru szallagokat, Fliszár József kedvezményes áron koporsót, Kr. Hirschl cég egy gyermek ruhának való szövetet, Jónás János ruhaszövetet, Kühár Testvérek élelmi cikkeket, Siftár Testvérek ruhaszövetet Saint Julien grófné 50 klgr. búzát és 50 klgr. burgonyát, Schweinhammer János 1 méter tüzfát voltak szivesek adományozni, Fliszár Iván temetkezési vállalkozó pedig jelentékenyen mérsékelt árért végezte teendőit.

— **A billiárdverseny döntőnapja,** mely mint megírtuk, múlt hó 25-én d. u. 3 órakor a »Korona« kávéházban volt megtartva s a két vezetőjátékos, nevezetesen Péterka Rezső banktisztv. és Hirschl Ármin keresk. közt folyt le, Péterka javára befejeződött.

KINO ^v Murski Soboti

Do 16 lejt star mladežen ni dovoljeno!
Samo v nedeljo večer ob 8 uri:

Kameleon

5 činova

Das Chamäleon

Karlek Filma

Šala v 1 čina

Vstopnina:

Gornje lože 10.— Dinár, spodnje lože 8.— Din. in II. prostor 3.— D.

Lastnik kina GUSTAV DITTRICH

Preszelitev trgovine.

Naznányam postüvanomi obcsinsztvi, ka v Mála Kanizsa vilice v szvojoj hizsi bivso szlasscsarno szam t. m. I-ga v **ASCHER-VE HRAME** (prejk od Dobray) preszelila, gde, kak doszehmao, tüdi potomtoga, szvoje postüvane odjemálce bodem z nájnizsjimi cejnami to nájdrednejsze obszlužsávála. Vsza dugoványa, potrejbne za koledne szvétké, na prebéranje i vszígádr
:—: friske sze dobíjo. :—:

Üzlet áthelyezés.

A. n. é. közönség szives tudomására adom, hogy a Malakanizsa u., saját házamban volt **cukrázdámat** f. I-én az **ASCHER-FÉLE HÁZBA** helyeztem át (Dobray-szállóval szemben) hol mint eddig is, tisztelt vevőimet olcsó árak mellett a legpontosabban fogom kiszolgálni. Karácsonyi kellékek dus választékban mindig frissen kaphatók
NOVÁK SIDONIA.

CENENO ČEŠKO PERJE.

En kg. sívega opuljenega perja 65 Din. na pol belo 80 Din, belo 90 Din, boljše 100 in 120 Din, mehko jak puh 150 in 180 Din, boljša vrsta 225 Din. Pošiljatve carine prosto proti povzetju, od 200 Din naprej postniue prosto. Blago se tudi zamenja in nevšeče v zame nazaj. Naročila samo na **BENEDIKT SACHSELT, LOBEŽ št. 141.** kod Pilsna, Českoslovaška Poštne pošiljke grede iz Českoslovaške v Jugoslavijo krog 14 dai.

Trzsne cejne. Kereskedelmi árak.

Blágo — Áru.

100 kg. Psenica—Buza	K	1200—
» » Zsito—Rozs	»	1000—
» » Ovesz—Zab	»	900—
» » Kukorca—Tengeri	»	900—
» » Proszou—Köles	»	1000—
» » Hajdíjna—Hajdína	»	900—
» » Graoka—Bükköny	»	—
» » Otroubi (psen) —Korpa (buza)	»	700—
» » Szenou—Széna	»	400—
» » Graj—Bab	»	2200—
» » Krumpise—Burgonya	»	300—
1 kg. Lenovo sz.—Lenmag	»	20—
» » Detelcsno sz.—Lóhermag	»	—

III. II. I.

» » Bikovje	zstvo	—Bika	50.—	56.—	60.—
» » Telice		—Üszö			
» » Krave		—Tehén			
» » Teoci	debelo,	—Borju	28.—	36.—	46.—
» » Szvinyé		—Sertés			
» » Másztl-a—Zsirl-ö.	ötösuly,	kövér	80.—	85.—	—
» » Zmoucsaj—Vaj					
» » Spej—Szalona	»	»	160.—	»	»
» » Belice—Tojás	»	»	7.—	»	»

Az árak egész vonalon lemenőben.

Az agrárreform csődje.

Leleplezések a pénzügyi bizottság tárgyalásain.

A parlament pénzügyi bizottságának első szakosztálya a múlt héten kezdte meg az agrárreform miniszterium költségvetésének tárgyalását. Ez alkalommal olyasmi történt, ami énk szóbeszéd tárgya politikai körökben. Nyílt titok, hogy az agrárminiszterium nem szabályszerűen járt el, sőt sok esetben törvénytelen ségek követettek el. Nyilván ennek lett a következménye, hogy Simonovič miniszter elutazott a tárgyalások elől. Eszékre, ott betegét jelentett s közölte a bizottsággal, hogy a tárgyalásokon nem vehet részt. A miniszter távolmaradásának az lett a meglepő következménye, hogy egyetlen szakreferens sem jött el, úgy hogy a szakosztály nem tudta az érdemleges tárgyalásokat megkezdeni.

Miután az agrárminiszterium tevékenységével az egész bizottság pártkülömbőség nélkül elégedetlen, egyhangulag tiltakoztak annak működése ellen s hangsúlyozták, hogy az agrárreform miniszteriumban uralkodó állapotok *szégyent hoznak az országra*. Ehhez a tiltakozáshoz a kormánypárti radikális képviselők is hozzájárultak.

A szakosztály azon nézetének adott kifejezést, hogy az agrárreform miniszteriumot *meg kell szüntetni*. Megállapították, hogy három hónappal ezelőtt 60.000 elintézetlen ügydarab volt s hogy most már egyáltalán nem lehet megállapítani, mennyi az el nem intézett akták száma. A hadi önkénytesek földhöz juttatásának kérdése még mindig nincs megoldva s 50.000 ily tárgyú kérvény fekszik elintézetlenül a miniszteriumban. Az Istriából, Görzből és a Likából kitelepítettek részére úgy építették a házakat, hogy azok három hónap alatt bedőltek dacára, hogy a dollár kölcsönből 30 millió dinár lett erre a célra fordítva. A múlt évben *53 millió dinár volt gazdasági szövetkezetek létesítésére és támogatására előirányozva s még ma sem tudja senki, hogy ez a rengeteg pénz hová lett Boszniában és Hercegovinában nyilvánvaló törvénytelen ségek történtek.*

Mindezekből a tényekből megállapította a bizottság, hogy az agrárreform nálunk teljes fiaskót vallott, aminek még az is a bizonyítéka, sem a miniszter, sem pedig a szakreferensek nem mertek a bizottság előtt megjelenni. Követelték ennél fogva a miniszterium megszüntetését vagy hogy annak élére szakember állíttassék. A szakosztály nem tudván munkáját megkezdeni, tárgyalását elhalasztotta azzal, hogy Simonovič miniszternek a bizottság legközelebbi ülésén meg kell jelenni.

Egy héttel később újból összeült a szakosztály, de a miniszter még mindig nem jelent meg — mert beteg. Ennélfogva határozatokat újból nem hozhattak, csak a sérelmeket panaszolták fel. A szakosztály ülése egyébként igen nyugodt hangú és tárgyilagos volt, mert a bizottság összes tagjai egy nézetben vannak az agrárreform

miniszterium tevékenységét illetően. Mindössze a radikális párti Stojadinovič próbálta meg a miniszteriumot védeimébe venni, de az általános felfogással szemben csakhamar letett erről a kísérletről.

Kapetanovič élesen kikelt az ellen a huza-vona ellen, amellyel az agrárreform végrehajtását kezelik. Šečerov szerint a miniszter elméletileg tanulmányozta e kérdést s úgy látszik, hogy a tanulmányozás bolsevista teoriákhoz juttatta el. Eddigi működése legalább ezt bizonyítja.

A radikális Grgin, a szakosztály elnöke, az egész miniszterium tevékenységét iámadja, nevezetesen az államtitkárnak és helyettesének működését. Pušeniak a *sloveniai viszonyokat hozza szoba, ahol az agrárreformnál olyan hivatalnokok vannak, akiket a földművelésügyi és a belügyminiszteriumtól kidobtak, mert használhatatlanok voltak.*

Élesen bírálja az istriai települőkkel szemben tanusított eljárást, akiket Kosowopoljeba telepítettek anélkül, hogy gondoskodtak volna róluk. Novakovič megállapítja, hogy a telepések Délszerbiából újból vissza vándorolnak, mert fél évig kell várniok, amíg földet kapnak. Dalmáciában van egy központi igazgatóság, amelynek semmi dolga sincsen, szóval az agrárpolitikában hihetetlenül botrányos állapotok vannak. Mahumdorovič előadja, hogy Délszerbiában a muszlim lakosságtól a házuk végében fekvő földeket vették el s gazdag embereknek, nagyjából ügyvédeknek adták oda. A különböző miniszteriumokból eltávolított hivatalnokok Délszerbiába mentek s ott minden kritikát kihívó rendszert inauguráltak. 1919-ből való ügydarabok nincsenek eintézve s Törökországba átvándorolt egyének itt hagyott birtokait nem szabad megműveelni. Subotič szerint a politikát viszik bele az agrárreform kérdésbe. Szerbiából olyan hivatalnokok jönnek Boszniába, akik a viszonyokat épen nem ismerik s csak mint demagógok szerepelnek. Maksimurics arról beszél, hogy a miniszteriumnak 90-nél több magas rangú tisztviselője van, Kevesebb, de szakképzett hivatalnokot akar. A Bánátban 20000 hadi önkénytes kapott földet. Ezek közül csak kb. 1000 műveli azt maga, a többi bérbe adta vagy egyébként csinál üzletet a földdel. S mindeme felszólalások után a szakosztály egyhangulag azon nézetének adott kifejezést, hogy az agrárreform miniszteriumot meg kell szüntetni s minthogy a miniszter távolléte folytán határozatokat nem hozhat, javaslatait a bizottság plenuma elé fogja terjeszteni.

Pejnezi — Pénz.

1 Dollár	= Kf	340
100 Kor. Budapest	= „	188
100 Kor. Becs	= „	49
1 lira	= „	1568
Zürichben 100 Dinar	=	653

Zahtevajte od Vašega čevljarja strokovno pri-
troditi in Vi ne boste več nosili čevljev brez
BERSON-gumi potplatov! Prihranite si drago
popravilo, ohranite Vaše obuvalo trajno ele-
gantno, obvarujte noge pred mokroto, ter se
pri hoji ne utrudite.

Na debelo!

Na drouvno!

Naznányam

postüvanomi obcsinsztvi, ka sam oudrpo

trgovino z vinom

na debelo i drouvno i sze dobi vszake-

o fele vino po najfalejsjoj cejni. o

VEREN STEVAN, MÁRKISAVCI.

Po najvišjoj ceni

küpm vszakovrszten kmetski pripou-
vek kak szilje, krmo, jáboka, szlive,
zdravilne i gobe. Za nabéranye gob i
travine potrejbne podatke radevoule
dam. Odávam vszevrstne kmetske pot-
rejbcsince i gnojila (thomsalak, super-
fosfát). Na pizmemo pozványe pridem.

LJUDEVIT J. RÖSSLER

Hodos 53.

Legmagasabb áron

veszek mindennemü gazdasági terményt
gabonát, takarmányt, gubacsot gyümöl-
csöt, anyarozot, gyógyfüveket és gom-
bákat. Gyógyfügyűtésre vonatkozó fel-
világosítással készséggel szolgálok. —
Eladok mindennemü gazdasági cikket,
műtrágyát (csehországi löherjegyü)
thomaslakot, csontlisztet, superfos-
fátot, meszet, trágyát stb. Levélhívásra
bárhová megyek.

LJUDEVIT J. RÖSSLER

Hodos 53.

Hirdessen a

Mórszka Krajina-ban

mert hirdetései eredménnyel járnak

HRANILNICA v MURSKI SOBOTI

Prej — Ezelött

MURASZOMBATI TAKARÉKPÉNZTÁR
(SZTÁRAGASZA)

Z VRSÁVA VSZE BANCSNA DUGOVÁNYA
MINDEN BANKSZAKMÁBA VÁGÓ ÜGYET
LEBONYOLIT.

V ZÉZI

ÉRDEKKÖZÖSSÉGBEN

Z-JADRANSKA BANKA BEOGRAD-AL

Stampano v „Prekmurski Tiskarni“ v Murški Soboti

Podgovornik, lásztnik i vödányik Kühar Stevan Márkisevci.